

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2953/2025
20.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Иване Рађеновић, Добриле Страјина и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., општина ..., чији је пуномоћник Игњат Спасић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Координациона управа за АП КиМ, ПУ за Приштину, Београд, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1100/25 од 03.04.2025. године, у седници већа одржаној 20.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1100/25 од 03.04.2025. године у делу којим је потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2440/24 од 28.01.2025. године у ставу првом изреке за период од 01.07.2020. године до 26.06.2021. године и у делу за накнаду трошкова парничног поступка.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1100/25 од 03.04.2025. године у делу става првог изреке и пресуда Првог основног суда у Београду П1 2440/24 од 28.01.2025. године у делу става првог изреке и у ставу другом изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** тужбени захтев у делу да се обавезе тужена да у корист тужиоца уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање доприносе за пензијско и инвалидско осигурање на износе зараде досуђене правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 5971/21 од 02.03.2023. године, за период од 01.07.2020. године до 26.06.2021. године, и то: за јул, август, септембар, октобар и новембар 2020. године на износе од по 37.788,11 динара, за децембар 2020. године, јануар, фебруар и март 2021. године на износе од по 39.677,52 динара и за месеце април и мај 2021. године на износе од по 41.066,23 динара, по стопама које су важиле на дан уплате, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 78.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате и одређује се да свака странка сноси своје трошкове.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1100/25 од 03.04.2025. године у преосталом делу.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1100/25 од 03.04.2025. године у преосталом делу.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2440/24 од 28.01.2025. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да, за период од 01.07.2020. до 31.08.2022. године, у корист тужиоца уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање доприносе за пензијско и инвалидско осигурање на износе зараде досуђене правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду од 02.03.2023. године, ближе наведене у том ставу изреке, по стопама које су важиле на дан исплате неисплаћене зараде по пресуди П1 5971/21 од 02.03.2023. године, у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 78.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1100/25 од 03.04.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2440/24 од 28.01.2025. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију на основу члана 404. Закона о парничном поступку, због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

По оцени Врховног суда, о посебној ревизији тужене у овом спору потребно је одлучивати ради новог тумачења права по питању застарелости доприноса за обавезно социјално осигурање и начина рачунања рока застарелости, због чега је на основу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20, 10/23 – други закон) – у даљем тексту: ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужене основана у делу.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 5971/21 од 02.03.2023. године, обавезана је тужена да исплати тужиоцу неисплаћену зараду за период од 01.07.2020. године до 31.08.2022. године, са припадајућом затезном каматом. На досуђене износе зараде за означени период тужена није уплатила за тужиоца доприносе за пензијско и инвалидско осигурање. Тужба за уплату доприноса поднета је дана 26.06.2024. године. Тужена је истакла приговор застарелости тужиочевог потраживања.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом члана 2, члана 3. и члана 51. став 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање закључили да је тужена као послодавац на износе нето зараде досуђене правноснажном пресудом дужна да уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, па како то није учинила, тужбени захтев је усвојен.

По налажењу Врховног суда, основани су наводи ревидента да је побијана пресуда у делу, донета погрешном применом материјалног права.

Доприноси који се плаћају из зараде, у смислу члана 105. став 2. Закона о раду, које је послодавац дужан да обрачуна и уплати у своје име, а у корист запосленог, саставни су део зараде и представљају потраживање запосленог из радног односа који је по својој природи грађанско-правни, облигациони однос. Зато се на спорни однос странака у погледу застарелости потраживања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као саставног дела зараде за период 01.07.2020. године до 31.08.2022. године, досуђених извршном пресудом П1 5971/21 од 02.03.2023. године, примењује одредба члана 196. Закона о раду у вези са чл. 360, 361. и 362. Закона о облигационим односима. На тај правни однос не може се применити одредба члана 114е Закона о пореском поступку и пореској администрацији, којом је прописано да се одредбе тог закона о застарелости права на утврђење и наплату не примењују на доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, јер се у конкретном случају не ради о пореском поступку и односу између пореске управе и пореског обвезника.

Одредбом члана 196. Закона о раду, прописано је да сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе. За потраживање из радног односа застарелост почиње да тече првог дана после дана када је запослени могао да захтева њено испуњење, што је у складу са чланом 361. став 1. Закона о облигационим односима. Према одредби члана 4. став 2. Закона о платама државних службеника и намештеника, плате се исплаћују у текућем месецу за претходни месец. Рок застарелости, сагласно члану 362. Закона о облигационим односима, наступа кад истекне последњи дан законом одређеног времена. Одредбом члана 360. ст. 1. и 2. Закона о облигационим односима, прописано је да застарелост престaje право захтевати испуњење обавезе и да застарелост наступа када протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе. Према ставу 3. те одредбе, суд се не може обазирати на застарелост ако се дужник није на њу позвао.

Следствено изложеном, обавеза тужене да у своје име и за рачун тужиоца уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, настала је истовремено са обавезом да тужиоцу исплати плату за сваки месец у периоду од јула 2020. године закључно са августом 2022. године. Испуњење обавезе тужене на уплату тих доприноса, тужилац је могао да захтева првог дана после дана када је могао захтевати испуњење обавезе тужене на исплату плате. Тужилац је у парници коју је покренуо ради њене исплате за означени временски период, окончане правноснажном пресудом од 02.03.2023. године, пропустио да тражи и уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на тражене и досуђене износе неплаћене плате. Зато је за потраживања доспела пре 26.06.2021. године (овде је тужба поднета 26.06.2024. године) протекло рок од три године из члана 196. Закона о раду, пошто је потраживање за месец мај 2021. године доспело 25.06.2021. године, па је услед наступања

застарелости престало право тужиоца да захтева од тужене испуњење обавезе уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за тај период.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Врховни суд је, затим, на основу овлашћења из члана 404. ЗПП закључио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној, у усвајајућем делу за период од 26.06.2021. године до 31.08.2022. године. Ово стога што правно схватање изражено у нижестепеним одлукама, о праву тужиоца да потражује од тужене уплату доприноса на (правноснажном и извршном пресудом) досуђени износ на име накнаде штете по основу неисплаћене плате, не одступа од правног става усвојеног на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 12.03.2019. године, због чега у овом делу не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Из наведених разлога, на основу члана 404. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу трећем изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5) ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према члану 441. ЗПП, ревизија је увек дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. Уколико се тужбени захтев односи на потраживање у новцу у овој врсти спора, дозвољеност ревизије се има ценити према члана 403. став 3. ЗПП, према коме ревизија није дозвољена ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој парници поднета је дана 26.06.2024. године, а побијани део правноснажне пресуде очигледно не прелази динарску противвредност износа од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, па ревизија тужене у овом делу није дозвољена, у смислу члана 403. став 3. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу четвртом изреке.

Имајући у виду успех странака у поступку, те да је тужилац делимично успео са захтевом, на основу члана 165. став 2. у вези члана 153. став 2. ЗПП, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Председник већа - судија
Жељко Шкорић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић